

Hulp nodig voor zwemonderwijs

Warner van der Louw

Foto Roger Dohmen

Zwembaden zitten in het nauw. De lonen zijn laag, en daardoor is er weinig animo om zwemles te geven.

Met een plons springen tien kinderen in badje 3 van zwembad De IJzeren Man in Weert. 'Iedereen op zijn rug naar de overkant. Drie, twee, één, go!' roept zweminstructeur Guido Timmermans (35). Hij vindt het 'mooi en dankbaar werk'. Maar zwemles geven levert weinig op: baden die instructeurs in dienst hebben, redden het financieel nauwelijks.

De IJzeren Man volgt de cao Gemeenten. Die levert meer op dan de cao Zwembaden. 'Hiervoor werkte ik bij een commercieel bad. Het verschil heb ik wel gemerkt,' zegt hij lachend.

Midden oktober slaakte Ingrid Koppelman van de FNV in een ingezonden brief in *AD* een noodkreet: 'De lonen voor de zwembadmedewerkers zijn schrikbarend laag. Rond het minimumloon. (...) Zonder goedbetaalde, gekwalificeerde zwemonderwijzers is ons land geen zwemveilige omgeving voor onze kinderen.' Aan de telefoon licht Koppelman haar brief toe. 'Vrijwel alle zwembaden zijn van gemeenten. Die moeten kiezen hoe zij het bad exploiteren. Vaak doen ze dat via aanbesteding. Als een commerciële partij wint, is dat prettig voor de gemeente, die er dan

minder omkijken naar heeft. Maar die exploitant krijgt een X bedrag en moet het daarmee doen. De salarissen voor het personeel lijden daar vaak onder.' De gevolgen: hoge werkdruk, wachtlijsten en personeelstekort.

Bij gemeentebaden is weliswaar het loon doorgaans hoger, maar daardoor zijn de personeelskosten dat ook, wat de baden verliesgevend maakt. Kortom, een patstelling met twee ongunstige opties.

'In de zwembaden is het tien over twaalf,' zegt Errol van Kempen (39), directeur van De IJzeren Man. 'De pool van personeel krimpt snel. Niemand wil dit werk nog doen, lijkt het wel.' Anders dan Timmermans benadrukt Van Kempen dat het werk belastend kan zijn. 'De warmte, de lucht, de diensten die je moet verlenen. Lang niet iedereen kan dat tot zijn pensioen volhouden.'

Ondanks alle problemen in de branche gaat het met De IJzeren Man best goed. 'We zijn niet heel winstgevend, maar als stichting hoeven we dat ook niet. En het helpt dat we als gemeentebad niet een deel moeten afdragen aan een hoofdkan-

toor. Zo kunnen we lagere tarieven hanteleren dan commerciële baden en voor veel mensen toegankelijk zijn.'

Er zijn diverse oorzaken te noemen waardoor het De IJzeren Man niet slecht vergaat. Het zwembad mag zich allereerst gelukkig prijzen met de ligging. 'Ik ben natuurlijk niet helemaal objectief, maar je bent hier in een van de mooiste zwembaden van Nederland,' zegt directeur Van Kempen. 'In de zomer kun je op de plas hiernaast waterskiën, binnen hebben we een golfslagbad en een wedstrijdbad.'

Het zwembad trekt veel bezoekers en ontvangt jaarlijks zo'n 210.000 euro exploitatiesubsidie van de gemeente Weert. 'Ik zou het knap vinden als er zwembaden zijn die zonder subsidie de boekhouding sluitend krijgen,' zegt Van Kempen.

Bij zijn collega's staat Van Kempen vooral erom bekend dat hij de cao Gemeenten binnenstebuiten keerde om te kijken hoe hij die in het voordeel van De IJzeren Man kon gebruiken. 'Eigenlijk is het geen logische cao voor de sport- en recreatiebranche. We hebben uitgezocht wat mogelijk is.' Dat zit vooral in flexibiliteit. Zo is het hier mogelijk om als vakantie- of

**‘Niemand wil dit
werk nog doen,
lijkt het wel’**

oproepkracht te werken. ‘Handig, want die kunnen in vakanties en weekends, als het druk is, de vaste krachten werk uit handen nemen.’

Ook maakte Van Kempen afspraken met welzijnsorganisatie Punt Welzijn over sportkunde- en CIOS-stages, waardoor het bad veel stagiairs heeft. ‘Momenteel hebben we er 13, op 45 medewerkers. Ze mogen geen zwemles geven, maar kunnen wel veel ander werk doen. En we hopen dat ze na hun stage zweminstructeur willen worden.’

Eind november gloorde er hoop: vakbonden en werkgevers werden het eens over 10 procent meer loon voor medewerkers in de commerciële sector.

Voor de toekomst is het volgens Van Kempen cruciaal dat zwembaden hun aanbod combineren met andere sportfaciliteiten. ‘Je kunt bijna niet doorgroeien in een *stand alone*-zwembad. Het zou goed zijn als mensen zo worden opgeleid, dat ze meer kunnen en mogen doen. Dus bijvoorbeeld de ene dag gym- en de andere dag zwemles.’

Wie weet kunnen de kinderen in badje 3 deze rol later op zich nemen.

In Brussel

Geef TikTok maar de schuld

EU-correspondent
René van Rijckevorsel
over het gemak waarmee app
de zwarte piet krijgt na winst
van uitgekookte Roemeense
presidentskandidaat.

Europa in shock. In de eerste ronde van de Roemeense presidentsverkiezingen haalde de onbekende kandidaat Călin Georgescu (62) onverwacht met 23 procent de meeste stemmen. Hij was op 5 procent gepeild. De NAVO-scepticus die Vladimir Poetin een ‘echte leider met grote liefde voor zijn land’ noemde, mocht door naar de tweede ronde.

De president is in Roemenië verantwoordelijk voor het buitenlandse en veiligheidsbeleid. Hij vertegenwoordigt zijn land ook bij Europese toppen.

De partijloze Georgescu is een ongrijpbare figuur. De hoogleraar en bodemonderzoeker werkte voor het ministerie van Milieu en het ontwikkelingsprogramma van de Verenigde Naties, waar hij vocht tegen afvaldumping en watervervuiling.

Hij koppelt een Lev Tolstoj-achtig terugverlangen naar de natuur en een heiligverklaring van kleine boeren aan een nationalistische agenda. Met zijn ‘radicaal ecologisme’ mikt hij op kiezers met traditionele waarden op het platteland. Hij valt de intensieve landbouw aan en steunt de traditionele, biologische landbouw. De Brusselse subsidies moeten van Georgescu naar kleine boeren.

Slim. Een kwart van de Roemeense bevolking van 19 miljoen zielen werkt in de agrarische sector. De boerenbedrijven zijn met gemiddeld iets meer dan 4 hectare grond de kleinste van de Europese Unie. Keuterboeren, om het oneerbiedig te zeggen.

Georgescu’s succes is behalve aan zijn beloftes aan de boerenstand te danken aan de onvrede over de bestaande Roemeense politiek, waar de traditionele partijen – socialisten en christen-democraten – het al tijden laten afweten en maar geen eind maken aan corruptiepraktijken.

Maar in plaats van in de spiegel te kijken, wisten die partijen de ‘echte zondebok’ snel te vinden: TikTok, de Chinese sociale media-app. Via duizenden nepaccounts zou het evange-

lie van Georgescu zijn verspreid. De autoriteiten in Boekarest signaleerden ‘onregelmatigheden’. De Hoge Raad voor Defensie concludeerde dat cyberaanvallen de verkiezingen beïnvloedden, suggereerde dat Rusland een rol speelde en vroeg justitie om TikTok te onderzoeken op overtredingen van de Roemeense kieswet. Het hooggerechtshof beval hertelling. Brussel werd gevraagd om te kijken of TikTok de Digital Services Act overtrad, de wet die online platforms verplicht om ‘systeemrisico’s’ te bestrijden, zoals verkiezingsinterferentie.

Kortom: geen middel is geschuwd om te voorkomen dat Georgescu in de tweede ronde zou komen, die was gepland voor zondag 8 december.

Nu zullen TikTok en trollen zeker een rol hebben gespeeld in het electorale succes van Georgescu. De app heeft acht miljoen gebruikers in Roemenië, waar online media een belangrijkere nieuwsbron zijn dan televisie of gedrukte media.

Maar hadden zijn tegenstanders met een geloofwaardiger boodschap en goed gebruik van sociale media zelf niet minstens zo goed kunnen scoren? Zij verloren echt niet door TikTok, maar doordat zij vertrouwden op hun oude riedels en de oude media.

Vadim Ghirda/AP/ANP

Onbekende kandidaat Călin Georgescu